

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

2025

років освітніх традицій

12-13 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

Література:

1. В.Н. Черкас, А.С. Антонець «Автограф на землі» // Упорядник А.С. Антонець / Полтава, Сімон. 2013.
2. Сковорода Г. Повне зібрання творів: У 2-х томах. Київ: Наукова думка, 1973, т. 2 – 576 с.
3. Skolimowski H. Philosophy of Technology as a Philosophy of Man. – In: Ice History and Philosophy of Technology. Ed. Q. Buqliarello a.D.V. Doner. Chicago., University of Illinoss Press, 111979 h/325-336/.
4. Naess A. The Shallow and the Deep. Loong – Range Ecology Move ment // Injury/ – 1973/ – № 16/.
5. «Від Матвія 5:3-12». ИВІО: Біблія в пер. Івана Огієнка. 1962.
6. Одкровення. 22. Небесне щастя праведних 1-5; вірність пророцтва 6-11; закінчення 12-21. Молитовник «Щоденно з Богом», 2018, Католицький Медіа Центр, 3 видання, 928 с.
7. Вернадський В.И. Философские мысли натуралиста. – М. Наука, 1988. Приложения с. 489-502.

УДК 631.6 (477.7)

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЛІСОСМУГАМИ

Шарий Г.І., Одарюк Т.С., Єрмакова І.А.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
shariy.grigoriy61@gmail.com

Актуальність. Одним з основних питань реформи по децентралізації влади, внаслідок якої об'єднані громади отримують більше повноважень і ресурсів, що дозволяє їм бути більш ефективними. Нові об'єднані громади проводять інвентаризацію власних ресурсів, щоб наповнити свої бюджети, покращити співпрацю з фермерами та землевласниками, створити додаткові робочі місця. Одним із невикористовуваних резервів для громад є полезахисні лісові насадження. Внаслідок реформування земельних відносин у 90-х рр. ХХ ст. питанням їх власності, ефективного використання та збереження не була приділена належна увага.

Мета. Мета включає розробку моделей управління полезахисними лісовими смугами, що дозволятимуть впроваджувати економічно ефективні агролісомеліоративні режими вирощування зі збереженням екологічної функції полезахисних насаджень, а також дозволятимуть захищати лісосмуги від знищення та пошкодження.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 року № 733 захисні лісові смуги поділяються на: приполонинні, вздовж залізниць, вздовж автомобільних доріг державного значення, полезахисні лісові смуги, байрачні ліси, степові переліски [1]. Крім передбачених в чинному законодавстві виділяють захисні лісові насадження у водоохоронних зонах, які в свою чергу поділяють на стокорегулюючі, прибалкові, прияружні, прирічкові, яружно-балкові насадження, берегові насадження, кольматуючі насадження на конусах виносу, чагарниковий пояс, деревно-чагарниковий пояс прируслових

лісових смуг, заплавні полезахисні смуги, берегові насадження навколо заплавної водойми [2].

Найпоширеніші види захисних лісових смуг є полезахисні лісові смуги, під якими розуміють штучно створені лісові насадження лінійного типу для захисту сільськогосподарських угідь. Вони розмежовують масиви ріллі, виконуючи кліматорегульовальні, ґрунтозахисні та водоохоронні функції.

Основні підходи до управління полезахисними лісовими смугами

Рис. 1. Оцінка стану полезахисних лісових смуг

Процес проведення інвентаризації лісосмуг поділяється на два основних етапи, які мають виконуватися у відповідності до вимог чинного законодавства. Інвентаризація земель під лісосмугами проводиться в два етапи. Роботи проводяться із використанням сучасних безоплатних ГІС та он-лайн WMS-сервісів, у відповідності до загальноприйнятих міжнародних практик, у тому числі рекомендованих ФАО. Публічна кадастрова карта України — для контролю, чи не зайняте місце лісосмуги, що існувала, землевідведеннями. На основі вказаних матеріалів проводиться актуалізація ретроспективних карт. Додаються нові лісосмуги, яких не було на ретроспективній карті, а також ведеться облік лісосмуг, що були втрачені порівняно з ретроспективними матеріалами 90-х років минулого століття. Лісосмуги картуються у вигляді полігональних (а не лінійних) об'єктів, що в подальшому дасть можливість вести обрахунок метричних і площових характеристик лісосмуг (їх довжина, ширина і площа). Державну реєстрацію земельної ділянки здійснюють державні кадастрові реєстратори територіальних органів земельних ресурсів.

Громада може створити комунальне підприємство та закріпити лісосмуги у постійне користування. Право постійного, тимчасового користування та оренди земель лісозахисної смуги реалізується за договором оренди. Передача по договору оренди здійснюється юридичним і фізичним особам на термін не менше ніж 7 років. З огляду на велику кількість варіантів трансформації прав власності, консолідація земель для забезпечення оптимальних агротехнічних режимів вирощування врожаю сільгосппідприємствами, у тому числі земель під полезахисними лісосмугами, має здійснюватися індивідуально в кожному окремому випадку.

Висновки. При економічній оцінці ефективності полезахисних насаджень порівнюють витрати з прибутками.

Витрати включають: вартість створення лісосмуг, проведення рубок догляду, вартість продукції, яку можна було б отримати з площі, зайнятої лісосмугами.

Прибутки складаються з вартості додаткової продукції, що отримують щорічно (врожайність підвищується за досягнення лісосмугою 3–5 років), а також вартості деревини від рубок, плодів та ягід, що збирають у лісосмугах.

З роками прибутки зростають. Розрахунки здійснюють за роками з урахуванням зростання висоти лісосмуг. Вони свідчать про те, що лісосмуги окупаються в 8-10 річному віці.

Література:

1. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 року № 733 (у редакції від 30 жовтня 2013 року). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF> (Дата звернення: 28.03.2020 р.).

2. Гоч В. С., Бабушко С. В. Основи меліорації і ландшафтознавства. Електронний підручник. URL: http://www.shevchenkove.org.ua/person_syte/Goch/Dosvid/Електронний%20посіб%20Основи%20меліорації/ Тема 6.3. htm (Дата звернення: 12.03.2020 р.)

УДК 631/635

ЕКОФІЛОСОФІЯ СЕМЕНА АНТОНЦЯ – МЕНТАЛЬНЕ МАЙБУТНЄ ЛЮДСТВА

Шарій Г.І., Єрмакова І.А., Одарюк Т.С.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
shariy.grigoriy61@gmail.com

Актуальність. Негативні екологічні процеси і явища на планеті, зміни клімату, екологічні катастрофи і кризи для більшої частини людства не являються проблемою, а окремі політики і країни навіть стають на шлях відкритої екологічної і військової агресії, знаходячи підтримку і мовчазне сприяння частини світової спільноти.

Екологічні кризові явища і існуючі інвайро-ментальні економічні проблеми людства не можуть бути подолані без зміни суспільних ментальних парадигм людської і суспільної свідомості планетарного масштабу.

Зміна ходу розвитку процесів і речей на нашій планеті вимагає змін кожного індивіда, суспільних груп, народів і людства вцілому.

Споживацьке ставлення до природних ресурсів та навколишнього середовища викликане переважаючим економічним опортунізмом, егоїзмом людей і суспільних об'єднань, егоїзмом індивідуальної і колективної свідомості.

Указана риса викривила людські цінності і ціннісні орієнтири і навіть заклала основи багатьох наукових логічних поведінкових теорій, звеличених в ранг догматів, законів і норм поведінки.

В результаті, навіть земля, якій ми належимо, включена, не просто в економічний обіг, а як річ продається і купується, а ненаситність і жадоба